

EESTI SPORDILEHT

· EESTI SPORDI KESKLIIDU HÄÄLEKANDJA ·

Toimetus ja talitus: Tallinn, Gonsiori t. 4. Kõnetr. 700. Postkast 70. © Tellimise hind: aasta peale 500 marka, kuu peale 50 marka.
Eesti Spordileht ilmub iga kesknädal.

VI. aastakäik.

Kesknädalal, 8. aprillil 1925. a.

VI. aastakäik.

Inglise klassiline sõudevõistlus

Cambridge — Oxford.

Helesinised ja tumesinised.

Ülemisel pildil Cambridge'i helesiniste võidukas „kaheksa“: Goddard, Smith, Caroer, Herbert, Ambler, Ellioth-Smith, Jubbs, Wandbrough ja tüüril Brown. Alumisel pildil Oxfordi tumesiniste veest täituv paat. Kirjutus võistluse kohta on toodud teisel küljel.

77. sõudevõistlus helesiniste ja tumesiniste vahel. 600.000 pealtvaatajat Temse kallastel.

Oxford-Cambridge'i ülikoolide vaheline sõudevõistlus, mille tänavuse matši pildid esiküljel toodud, kuulub Inglise kõige klasilisemate konkurentside hulka. Suur publik, nii sportline kui ka mitte sportline, tunneb selle võistluse vastu kõige elavamalt huvi. Treening võistluseks hakkab peale paar kuud enne võistluse päeva ja treeningu algusest peale jälgivad sajadtuhanded inimesed treeningu käiku. See huvi tõuseb oma haripunktile võistluspäeval, mil Temse kaldad täidetud pealtvaatajatest, kes kannavad võistlevate poolte värve. Tumesinised — see on Oxford ja helesinised — Cambridge. Läänud aastal oli pealtvaatajate hulk kallastel — 500.000, tänavu oli see rekordiline — pealtvaatajate hulka loeti 600.000 peale!

Esimene sõudevõistlus Cambridge — Oxfordi vahel peeti aastal 1829. Tänavune võistlus oli järjekorra poolest seitsmekümnesseitsmes. Rekord 6 km. 800 pikkuse võistlusmaa kohta on Oxfordi käes ajaga 18 min. 29 sek., mida tumesiniste „kaheksa“ (meeskond) näitas aastal 1911. Samuti on võitude poolest ees Oxford, kel neid on 41 Cambridge'i 34 vastu. 1877. a. oli juhus, mil meeskonnad lõpetasid võistluse ühetaselt — kumb-kumbagit võitmata.

Tänavu tuli juba võistluse eel Oxfordi tumesinistele kaela õnnetusi. Kordamööda jäi neil kaks meest haigeks, kellest üks võistluseks küll paranes, kuna teise asemele tuli varamees võtta.

See ja ühtlasi Cambridge'i helesiniste treeningu meetodide paremaks pidamine te-

gid tänavuse — järjekorra poolest 77. matši favoriidiks Cambridge'i.

Klassiline matš peeti laupäeval 28. märtsil Themsel Putney ja Mortlake'i vahel, võistlusmaa täpse pikkusega 6838 mtr. Oxfordi 8 sõudja kogukaal oli 620 kg. 600. Raskem sõudja 84 kg. 300, kergem 72 kg. 500. Peale selle tüürimees 51 kg. 500, meeste kogukaal seega 672 kg. 100.

Cambridge'i meeskond, kelle koosseis püsis kogu treeningu aja kindlana, oli kogukaalus veidi kergem — 8 sõudjat ühes tüürimehega 666 kg. 500.

Tänavuse võistluse päeval — 28. märtsil mustasid Themse kaldad jälle mitmesajatuhandelise inimhulgast. Stardist peale asub Cambridge ette paadi veerandpikkuse võrra, kuid Oxford hävitab peatselt selle helesiniste edumaa. Edasi lähevad helesinised uuesti ette. Ühe kilomeetri järele on nad ühe paadipikkuse ees ja 1½ km. järele kolm pikkust. Vahe suureneb lõpuks üheksa pikkuseni ja on nähtav, et Oxford seda enam tagasi ei suuda võita. Oxford sõitis keskjõge ja tuulise ilma tõttu lööb lainetest meeste mitte enam kõige parema töö juures paati vett sisse. Paat hakkab vajuma ja selle tõttu katkestab tumesiniste kapten võistluse. Cambridge lõpetas võistluse selle järele üksi. Aeg tuli keskpärane — 21 min. 50 sek.

Märkida võib veel, et ka läinud aastal võitsid Cambridge'i helesinised, olgugi, et siis Oxford oli favoriidiks 3:1 vastu. Paadi veest täitumise puhul tänavusel võistlusel on tähendada, et 1895. a. tuli ette juhus, kus Cambridge'i paat läks põhja.

Jalgpallikindralitest

Balti riikides ja Rootsis.

Alates Balti riikidega, on nende jalgpallijuhitideks tänavu jälle uued mehed, mis lubab kõneleda senise jalgpallikursi muutmiseks, kuigi uued juhid seni kahjuks veel ei ole avaldanud, milles nende sihid seisavad.

savad.

Balti riikide senistest miniatüürsetest jalgpallikindralitest, nagu harilikult jalgpalliliidu esimehi nimetatakse, on esiplaanilt ära nihutatud nii Leedu, Läti kui ka Eesti oma. Leedus oli selleks senini S. Garbatshauskas, kes nüüd teistele ruumi on pidanud andma.

Lätis oli vallitseja J. Redlichs ja sellega RFK (Rigas futbola klubs), kuid nüüd on seal klubi tugevam jalgpalliselts, ühes oma juhiga „valitsusest“ täielikult välja tõrjutud.

Eestis pääsis võidule samuti uus — pealinna vool, jättes siiski läinudaastase kindrali edasi juhatuse koosseisu.

Teistest maadest on nimetada tormijooksu Rootsi suure kindrali Anton Johanssoni vastu, kes ligi paarkümmend aastat Rootsi jalgpalli heaks töötanud. 1920. a. saadik on Rootsi jalgpalliliidu asemikkudekogus rahu valitsenud, ilma ühegi opositsioonita Johanssonile. Nüüd võeti „liidu riigipäeval“ attaak just tema vastu ette.

Opositsiooni juhtis suure talendiga Euroopa tutvavusega ajakirjanik Torsten Tegner, „Idrottsbladeti“ toimetaja. Oma hiilgavas kõnes kritiseeris Tegner Johanssoni väga teravalt: liidu majandus on nõrgaks jäänud — puhaskahju on ligi 12.000 krooni (üle 1 miljoni m.), olgugi et liidul nelja viimase aasta jooksul oli sissetulekuid üle 1 miljoni krooni (100 miljoni m.). Defitsiidi põhjuseks pidas kõneleja Johanssoni halba ja „egoistlik“ välispoliitikat. Tegner soovitas meelsamalt lihtsat, mitteintrigeerivat meest liidupresidentiks ja pani ette Albin Oehngreni.

Järgnenud debaatides, mis 3 tundi kestsid, läksid Stokholmi repräsentandid teravalt Johanssonile peale, kuna provints teda kaitses. Provints oli ka asemikkude enamuseks ja valis A. Johanssoni uuesti tagasi.

Töövõit jalgpalli?

Jalgpallis on alaline nähtus, et mängu tagajärg värvates tegelikule meeskondade jõudude vahekorrale ei vasta, mõnikord võib ülekaalus olev meeskond isegi kaotada või viiki mängida. Saksamaal on viimasel ajal katseid tegema hakatud meeskondade paremust teatud punktide süsteemi näol hinnata. Algus tehti Krefeldis, kus junioride meeskondadega kaks proovimatši peeti. Punkte hinnati järgmiselt: 1 värv luges 10 punkti, 1 nurgalööök 3 punkti, 1 karistuslööök 2 punkti, 1 vabalööök 1 punkt ja 1 outi sisseviske ½ punkti. Tagajärg kujunes esimesel võistlusel, kus värvate vahekord oli 3:1, punktides 56½:53½ ja teisel võistlusel, kus värvate vahekord oli 4:0, punktides 73:45½.

Unususel on leidunud oma poolehoidjaid ja ka vastaseid. Viimased leiavad, et punktide süsteem mängu ebaesteetiliseks muudab, siis ei minda enam välja tegeliku võidu saavutamise peale, vaid võideldakse, et küljeouti saavutada või vabalööki. Leitakse, et värv peab ikka endiselt jalgpallis võidu määräjaks jääma, see olla ikka sama, mis poksis knock-out, maadluses seljakaotus ja kuuepäeva raitasõidus ring edumaad. Kuigi praegune ajajate generatsioon värvavaene olla, hävitaks uus süsteem nende edukuse täielikult.

— Saksas on Lõuna-Saksa esivõistlustel FSV Frankfurt võtnud 1. F. C. Nürnbergi üllatuslikult 2:1, Fürth'is sai Sp. Vg. Fürth lüüa Hamburgi Viktorialt ka 1:2, Berliinis võitis V. f. B. Pankov Union-Potsdami 3:2.

5-e rahvuse cross-country

peeti tänavu 28. märtsil Dublinis. Seda Euroopa suurimat murdmaavõistlust peeti tänavu 18-ndat korda. 1903.—1914. a. oli rahvuste järele võitjaks Inglise. Sõja ajal võistlust ei peetud. 1920. ja 1921. a võitis jälle Inglise, siis 1922. a. ja 1923. a. Prantsuse, 1924. a. uuesti Inglise. Tänavu Prantsuse osa ei võtnud. Igä osavõtja rahvus, Inglise, Iiri, Shoti, Wales ja Belgia esitas 6-liikmelise meeskonna. Tagajärjed olid: 1. Webster, Inglise, 56.54; 2. Ryan, Iiri, 57.14; 3. Cotterell, Inglise, 57.38. Kõik 6 inglasi tulid esimese kümne sisse, shotlastest oli esimene viies.

Rahvuste järele omasid punkte: 1. Inglise 29; 2. Iiri 91; 3. Wales 92; 4. Shoti 107; 5. Belgia 216 punkti.

— Prantsuse naiste murdmaajooksu esivõistlus peeti kaheksandat korda 22. märtsil Pariisis. Võitjaks tuli Pariisi meister madaam Thuault, kes kattis 3.000 mt. pika võistlusmaa ajaga 11 min. 25,4 sek. Marcelle Neveu, kolmekordne meister, ei olnud vormis ja jäi neljandaks.

Ed. RADIUS'e kullasepa äri

Sauna tänav nr. 1.

Soovitab igasuguseid spordivõistluste auhinde, serviise ja muid kuld- ja hõbeasju.

Kool & Mäng

TALLINN, Vana Posti tän. 2

Kõnetraat: 16-56, 21-78.

Mänguasjad, koolitarbed.

A.-S. BALTI SPORDIRIISTADE VABRIK

Asutatud 1913. a.

Telefon 1-87 ja 6-02. TARTUS, Aurulaeva tän. nr. 1.

Meie vabriku saadused on kõige odavamad ja nad on kõige paremad.

Piltidega hinnakirjad kõigile soovijatele saadetakse maksuta.

Esitaja Tallinnas: O/ü. „ESTO“, Pikk tän. 47. Telefon 10-20.

Üks haruldasem 100 mtr. finish maailmas,

kus kõik jooksjad rind-rinnaga päralt jõuavad.

Ameerika katsevõistlused Pariisi olümpia mängude vastu nädal enne atleetide väljasõitu Ameerikast. Vasakult: Scholz, New York Athletic Club (teine); Leconey, Meadowbrook Club, Philadelphia (viies); Murchison, Newark A. C. (seitsmes); Lloyd, L.-Kaliforniast (kuues); Paddock, Los Angeles (ühes Scholzigiga teine); Hussey, Stuyvesant High School, New York (neljas); Bowman, Syracuse, võitja. Bowman, võistluste suur üllatus, on Salt City jalgpallimeeskonna poolkaitsja. Tema poolt näidatud tagajärg 10,6 sek. võrdub olümpia rekordile. Olümpia mängudel tuli Scholz teiseks, Bowman neljandaks, Paddock viiendaks ja Murchison kuueandaks.

Kiirjooksu tehnikast.

Charles HOFFI järel.

Loomulikult on kiirjooksu, nagu teistegi spordialade jaoks, erilisel sobivaid tüüpe, kel suur and edukuse saavutamiseks. Ma püüan mõne näitega seda määrata. Võtame meie Walkeri, Paddocki, Donaldsoni ja Craigi, siis näeme, et pikkus kiirjooksus olulist rolli ei mängi, sest Craig ja Donaldson olid suured, Paddock on keskmise kasvuga ja Walker väike. Kui aga nende kehaehitust võrrelda, torkab silma, kui tugevalt kõigi nelja käe- ja õlamuskulatuur arenenud on. See on suure tähtsusega kiirjooksjal, ja ma püüan hiljem seletada, miks. Edasi võib neil tähele panna suurt kindlustust reie ja sääre ümbermõõtude vahekorras. Eriti silmatorkav on see Donaldsoni juures, keda ma Paddocki fenomenaalsete aegade peale vaatamata, ilma kiireimaks jooksjaks pean.

Donaldsonil on reie ja sääre vahetõrk 58:32, kuna Walkeril see 56:33 on. Reied on üliloomulikult tugevalt väljaarenenud võrreldes säärega. Sama nähtust võib ka tähele panna 400—500 mtr. jooksjate juures, nagu Reidpath, Meredith, Young. Paddock on oma mõõtudega erand, kuid ta jookseb ka tema treeneri ütelse järel hoopis teist stiili kui kõik teised ilma sprinterid.

Ameeriklased panevad ülisuurt rõhku käte tööle; tugevad käelöögid pikendavad sammu, ja ameeriklased kasutavad käsa veel tempo kiirendamiseks. Kuna jalad ja käed jooksus ühises taktis töötavad, on kergem keskendusega käte tööd kiirendada ja jalgu järele jõudma sundida, kui jala motoorseid närve kiirustada. Selleks aga peavad käe- ja õlalihasid tugevad olema.

Sammu pikendamiseks, olgu see kiirvõi kestvõistluse jooksjate juures, tarvitatakse puusapööret. Nurmil on see eriti väljaarenenud, kuid see annab ühtlasi ka mulje, nagu jookseks ta raskelt. Momendil, kui vasak jalg maad puudutab, lüüakse parem puus ette ja jalg tuleb järele. See kergendab uskumatul määral jooksu. See viib ühtlasi ka ülemise keha ettepoole, kuid mitte väga tugevalt — saavutatakse n. n. istuv stiil.

Kui pikki maid peab sprinter jooksuma? Selle üle vaieldakse alati. Euroopa praeguste sprinterite kohta võib näit. öelda, et ükski neist 200 mtr. tüübilises sprinterist ei enam ei jookse. Kuid olukord peab muutuma! Ilmarekordide tabelil näeme 100 yardi ilmarekordina 9,6 sekundi ja 220 yardis 21,2, see annab 100 yardis kiiruse 9,51 mtr. sekundis ja 220 yardis 9,49 mtr. — praktiliselt seega mingit differentsi.

Paljud on arvamisel, et ka 400 mtr. kuulub sprinteri alasse, kuid sellega ei ole mina nõus. Sprinter peab suutma muidugi 400 mtr. hästi jooksta ja vahel võib ta ka 400 mtr. võistlusest vastupidavuse omandamiseks osa võtta, kuid 400 mtr. ei saa kunagi sprinteri stiilis läbi jooksta. Piiriks on minu arvates 230—240 meetrit.

Võistluspublik, kel suurem asjatundmine puudub, imestab sagedasti, et üks jooksja ilma suurema vaevata 40 kilomeetrit maha jookseb, kuna teine juba 100 mtr. järele täielikult väljapumbatud on. Tegelikud sportlased teavad muidugi, et siin kaks hoopis ise asja on, kuid teevad ka sagedasti vea. See ei ole mitte ainult lihaste väsimus, mida meie 100 mtr. jooksu järel tunneme, ja see ei ole enamasti mitte ainult lihaste väsimus, mis meid takistab 100 mtr. kiirusega 200 mtr. läbi jooksta, vaid see on närvide väsimus.

Meie teame, et peaaegu tegelikult iga liigutuse lähtekoht on. Peaaegu saadab n. n. motoorseid närvide kaudu tahteimpulsid lihastele; mida kiiremalt need impulsid jala-lihastele edasi antakse, seda kiiremalt suudetakse jooksta. Mida pikem aga jooks on, seda aeglasemalt järgnevad impulsid. Närvid, õigemini see peaaegu osa, mis liigutusi valitseb, väsib ära. Seepärast peab ka seda kehaosa treenerima, mitte ainult lihaseid. Kuid kuidas seda teha?

Harilikul jooksul ei saa seda teha, sest siis ei muutu tempo kiiremaks, kui sellega harjutud, treeningueesmärki ei saavutata seega. Peab leidma meetodi, mis lubaks jalgu kiiremini liigutada kui kiirjooksus.

Saksamaal tarvitatakse selleks nõjapuid, kuhu kätega toetatakse ja keha raskus jalgadelt ära võetakse. Jalgu võib nüüd palju kiiremalt liigutada ja peaaegu harjub sellega. Seda treeningut on soovitatav alati teha, kui mitte mujal, siis kodus magamistoas.

Kui meie head 100 mtr. jooksjat jälgime, siis võime tähele panna, et ta jalgu mitte otsejoonel maha ei aseta, ka mitte kahel tihedal paralleelil; võib konstateerida n. n. laiajalgset jooksustiili, mis eriti Paddocki juures silmatorkav. Kui sarnasest jooksustiilist kasu võib olla, ei tohi sellega liialdada. Paddock oma üliloomulikult tugevate säärtega suudab sarnasel kombel maha läbi raiuda, kuid vähem tugevate säärtega ei suuda seda.

Selle stiili tulu seisab minu arvates selles, et jõud siin keha raskuspunkti vastu mõjub, samm suuremaks muutub ja kõrvalekaldumine oma jooksuteest ära hoitakse, mis eriti stardi järel harilikult sünnib.

Jooksu kõrvalt vaadates võib ka mõndagi tähelepanekut teha. Paljudel jooksjatel on see viga, et nad jalga küllalt välja ei siruta, enne kui nad ta maha asetavad. Sellel läbi kaotatakse palju. Esiteks muutub samm lühemaks, kui ta olla võiks, teiseks väsitakse selle läbi kiiremini ja kolmandaks ei ole jooks küllalt elastilik.

Kui meie jooksjate võistlust finishilindi ees tähele paneme, leiame järgmist: Oletame, et mõlemad on finishilindist 2 mtr. kaugusel. Üks lööb nüüd käed ülesse, nagu enamuses teha armastatakse, teine sirutab need seljataha. Kumb võidab neist? See, kes käed seljataha sirutab, sest ta pressib sellega enese rinna ette, kuna üleselöödud käed keha tagasi vajutavad.

On enesest mõistetav, et ainult kiire jooksutempo head jooksjat ei anna. Kiire takt ei suuda lühida sammuga meest päästa. Peab seega püüdma kooskõla sammu pikkuse ja kiiruse vahel luua, et üks halvavalt teise peale ei mõjuks.

Eriti tähtis on finishis sammu pikemaks arendada, ilma et tempo seeläbi kannataks. Ilma parimad sprinterid suudavad seda suu-

(Järg 4. leheküljel.)

Wills-Gibbonsi matsh määrab kindlaks ilmameistri vastu võitleja.

Kui uskuda New York Herald'i teadet, on raskekaalu poksi ilmameistri Jack Dempsey ümber tekkinud keerdsõline lahendus tulnud. On saavutatud kokkulepe, mille järele kaks ilmameistri tiitli prätendent, s. o. Harry Wills ja Tom Gibbons peavad enne oma vahel võistluse, mille võitja siis astub Dempsey vastu. Matsh Wills—Gibbonsi vahel tulevat pidamisele 29. mail Yankee Stadium'is New Yorgis. Matshi, mille kestvus 15 roundi, korraldab Tex Rickard.

Gene Tunney võitnud Harry Greb'i.

Gene Tunney, Ameerika poolraskekaalu poksimeister, võistles 28. märtsil Saint-Paul'is, Minnesotas, Harry Greb'i vastu. See oli viies võistlus nende vahel. Esimese meist — 1922. a. New-Yorgis võitis Greb, järgmised kaks 1923. a., samuti New-Yorgis, võitis Tunney punktidega ja neljas 1924. a. septembris, oli 10-roundiline võistlus otsustuseta.

Nüüdne võistlus oli ka 10-roundiline ja „no-decision“ — ametliku otsustuseta. Kuid kriitikud tunnustavad üldiselt, et Tunney sel matshil oli parem. Järgmine võistlus Tunneyl on Tom Gibbonsi vastu.

Persson — Van der Veer võistlesid otsustamatult.

Stokholmis suure pinevusega oodatud poksimatsh Rootsi raskekaalu meistri Harry Perssoni ja hollandlase Piet van der Veeri vahel peeti 29. märtsil.

Harry Persson on 26 a. vana, 1,89 mt. pikk ja 89 kg, raske, professionaal 3 aastat. Seni on ta pidanud 13 matshi, mis kõik võitnud. Neist võitudest on nimetada: sakslase Breitenstreteri ja austraallast Cooki 15 roundiga punktidega, itaallase Giuseppe Spalla 7 roundiga, inglase Harry Reeve 3 roundiga, kanaadlase Larry Gainši 2 roundiga, inglase Jack Stanley ja sakslase Wageneri punktidega.

Piet van der Veer, Hollandi raskekaalu meister, kaal 96 kg., kasv 1,90 mt. Võistelnud professionaalina 7 aastat ja pidanud 35 matshi, millest kaotanud ainult 3, nimelt Carpentier, Tom Gibbonsi ja Erminio Spalla vastu.

Pealtvaatajaid Persson — Van der Veeri matshil oli tsirkus täis, arvu poolest 2.200. Pääsetähed olid 3 nädalat ette kõik müüdnud. Pääsetähtede hinnad olid 3—25 krooni (300—2.500 m.), üldine sisetulek 16.000 kr. (1.600.000 m.). Võistlus lõppes 15-roundi järele otsustamatult.

Daani löönud poksimaavõistlusel Rootsi.

Daani poksimeeskond, kes hiilgavas vormis ja peale Rob. Larseni koosnes vastküpsetatud meistritest, täitis täiel määral ta peale pandud lootused. Daanlased näitasid end jälle tehniliselt paremate poksijatena, mida mõned rootslased püüdsid tasa teha suure pealetormamisega. Kaheksast esimesest kohast omasid rootslased kaks.

Tagajärjed: paberkaal. võitis Bengtsson, Rootsi, Mikkel Laurseni punktidega; kukk-kaalus oli Musedh, Daani, üleolev punktivõitja Mellströmi üle; sulgkaalus kindlustas Andréhn, Rootsi, samuti punktivõidu Madsenist; kergekaalus löi Petersen, Daani, Berggreni punktidega; kergeskeskaalus Nielsen, Daani, Olanderi punktidega; keskaalus sai Hansen, Daani, Falk'ist võidu lisaroundi järele; poolraskekaalus võitis Thyge Petersen, Daani, Johanson 1 roundil k.-o.; raskekaalus oli võitjaks Rob. Larsen, Daani, Bror Perssoni üle punktidega.

Teised poksi katsevõistlused

Läti — Eesti maavõistluse vastu möödusid pühapäeval ilma suurema huvita kehavõitu konkurentsi juures. Kogu kava koosnes ainult neljast paarist, umbes 30-minutilise kestvusega. Kuigi publiku köitmine peaes-

märk ei ole võistluste korraldamisel, on ta ometigi üks kaaluvamatest — rohke publiku osavõtt võib mõne nõrgagi ala õitsele viia ja ümberpöördukt. Seepärast on iga võistluse korraldamisel tagamõtte ühtlasi — publiku kasvatamine, iga võistlus peab midagi uut, sportliselt nauditava pakkuma ja jälle näha ihaldatavat. See puudus neil katsevõistlustel. Seesuguste võistlustega võime peletada publiku poksivõistlustest eemale.

Laubert Kalev — King, Nõmme Kalju, oli õhtu avang. Mõlemad kukk-kaalu poksijad ei ole nähtavasti viimasel ajal suurt hoolt treeningul näidanud ja seisavad tuntavalt madalamal viimasest esinemisest. On kohati enam maadlus kui poks, löögid ebapuhtad, allapoole vööd ja käevarrega. Laubert püüdis siiski enam lööke teha, kuna King ikka lausa rinnaga peale läks. Viimase näitlik agressiivsus viis kohtunikud eksitusse, anti lisaround ja viimaks koguni teine, millel Kingi käed löögiks enam ei tahtnud tõusta ja Laubert juba varemalt teenitud võidu omandas.

Eilmann II, Kalev — Elbing, Kalev ei olnud üldse sport. Kui poksija igast juhulisest löögist pikali kukub ja üle 1 roundi vastu ei jõua pidada, siis ei ole tema koht ringis. Endisest meistrist Elbingist oli ainult vari.

Luts, Kalev — Ivanov, Sport — sulgkaalu meister kergekaalu kolmanda mehe vastu.

Esimene round on Ivanov aktiivsem, kuna Luts põikleb ja kaitseb. Roundi lõpul vahetatakse mõned kenad löögid, kus Luts Ivanovi üleoleku hävitab. Teisel roundil on Luts mängivas ülekaalus ja lööb kuidas soovib, kuna kolmandal roundil Luts näib ära väsiivat ja Ivanov peale surub, ilma suurema tabavusega siiski. Lutsu võit. Kolmas round lubab oletada, et Lutsu vorm praegu vist nõrgem on kui sügisel.

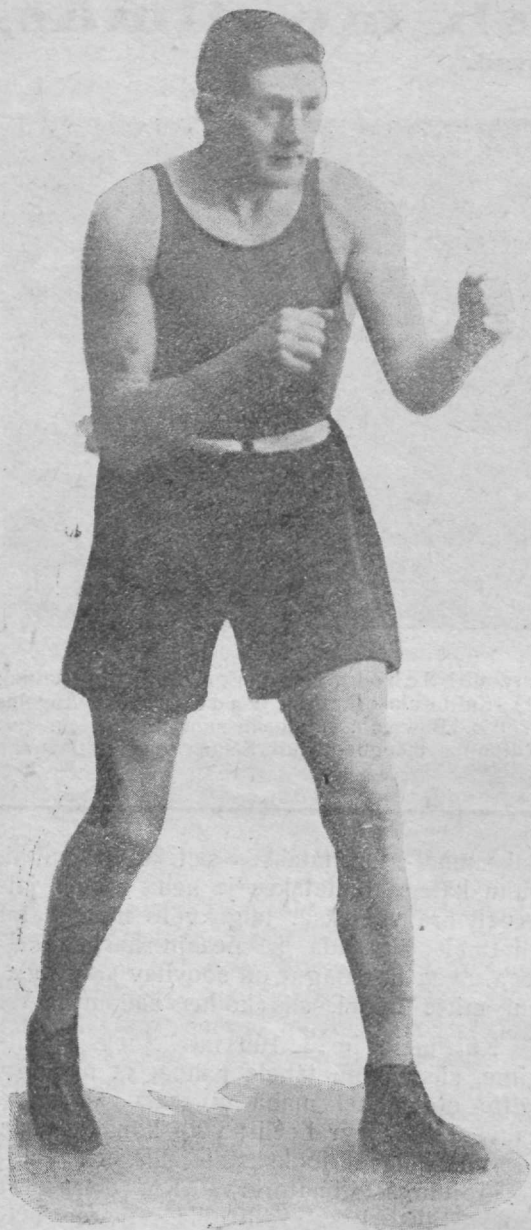
Greenbaum, Kalev — Einmann, Sport. Jalgpallimees Einmann, kes sügisestel Spordi võistlustel ennast kõva rusikaga mehena maksma pani, jättis nüüd mulje, et ta veel poksija ei ole. Kuigi ka Greenbaum oma paremast vormist kaugel oli, käis ta ometigi Einmanniga sedavõrd vabalt ümber, et see täielikult teguvõimetu oli. Ainult esimese lennuga matshi algul suutis Einmann mõned löögid teha, kuid need ka jäid ainsaks, mida tegelikult punktidenä ta arvele võis kanda. Kuuskmanni tuleb Einmannist praegu selles kaalus paremaks pidada.

M. Andreesen

Meesterahva
rätsepaäri

Tallinn, Rataskaevu tänav nr. 14.

Kõnetraat 17-54.

Artur Kuk,

parem Eesti raskekaalu poksija.

Artur Kuk on meie spordi veteraan, kel üle 15 aasta sportlist tegevust juba seljataga. Kuk algas kiirusutamise ja jalgrattaga, olles neil aladel pikemat aega paremaks Eesti meheks ja omandades võite väljaspool kodumaadki. Pikkamööda hakkab ikka enam ja enam raskejõustik Kukke huvitama ja Soome elama asudes andub ta talle täielikult. Esmalt köidab maadlusport Kuke, ta saavutab hulga väljapaistvaid võite välismaadel ja omandab laialdase kuulsuse. Kuke rahutu ja alaliselt otsiv vaim ei lepi aga ainult sellega ja ta hakkab maadluse kõrval ka poksi harrastama. Tema loomulikud anded ja vastav kehaehitus võimaldab talle ka poksis kiire edu ja praegu on ta selles järjekindlas tõusus. Ta on juba Soomes, Rootsis ja Norras mitmeid võite saavutanud, kuid kodumaal ei ole Kuke seni veel kordagi poksis esinenud. Selle põhjus on lihtne — meil on seni punnud raskekaalu poksijad, kes Kuke vastu oleks võinud välja astuda. Loodame, et Läti-Eesti maavõistlusel Kukk lätlaste vastu ringi astub ja meie poksihuvilistele oma võimetest tõenduse annab.

rel määral. Craig näit., olümpiavõitja 1912. aastal, jooksis harilikult 100 mtr. sammuga 2.10—2.20, kuna finishis see tal 2.80—2.90 oli. Sama oli lugu Walkeriga, ja leidub paljud, kelle sammu pikkus 3.20—3.40 peale tõuseb, näit. Loomis, kes Rustadi hiilge ajal Norrat külastas (Rustadil on praegugi Norra 100 mtr. rekord 10,7).

Et midagi sarnast saavutada, peab mõistagi sammus jõudu olema. Jõud viib edasi, kuid ei tule unustada, et osa temast ka vertikaalses suunas töötab. Seepärast võib näha, kuidas finishis head jooksjad otsekui pikemaks kasvavad, kuna vale meetodi tarvitavad jooksjad kõverasse vajuvad.

Inglise karikas.

Finaali pääsenud Cardiff City ja Sheffield United.

(E. Spordilehe Inglise kaastööliselt).

50. karika finaali, mis peetakse 25. aprillil, toob enesega kaasa uususe. Nimelt seisab sel päeval esimest korda suurfinaalis üks Walesi meeskond — Cardiff City, kes võistluse favoriidiks olnud Blackburn Roversi poolfinaalis vabalt 3:1 lõi ja nüüd tal Sheffield United'i näol ees seisab viimane takistus suurtrofee võitmiseks. Cardiff City shansid ei ole sugugi väiksed, kuigi Sheffieldi briljantne karikavorm on teatav. Waleslased omavad nende praeguses karikameeskonnas seitset internatsionaali ja mängivad õiget, kiiret ja peent karikamängu, mis tagajärjekust garanteerib. Nii seisavad kihlveod finaali kohta võrdlemisi lahtiselt. Otsustub küsimus, kas õnnestub Walesi meeskonnal Cardiff City'l esimest korda võita trofeed, mida seni omanud ainult Inglise meeskonnad.

Nagu nimetatud, peeti karika poolfinaal 28. märtsil.

Londonis peetud võistlusel Sheffield Unitedi ja Southamptoni vahel oli pealtvaatajaid 67.000, kes andsid sissetulekut 4700 naela (üle 8 miljoni marga). Mõlema meeskonna kodulinnast oli Londoni võistlust pealtvaatama sõitnud tuhandeid: Southamptonist tuli neid juba üks üheteistkümmene erarongiga. Southampton kaotas võistluse 0:2. Esimene värav tuli 43. minutil kaitsja Parkeri poolt tehtud omavärvast. Nad said hiljem tasumise shansi 11-meetri karistuslöögi näol, mida aga sama Parker küll tugevalt lõi, kuid vastu väravavahti. Teise värava tegi Sheffieldi internatsionaalne vasakäär Tunstall.

Teine poolfinaali võistlus oli Nottinghamis. Blackburnist tuli 7 erarongi pealtvaa-

Moment Inglise võistlustelt: Tottenham Hotspuri kaitsja (valges) likvideerib Bolton Wanderersi ajaja läbitungi.

Brasiillaste esimene kaotus.

Brasiilia jalgpallimeeste teine võistlus peale Prantsuse löömist 7:2 oli samuti Pariisis. Vastasena seisis neile Stade Français meeskond. Pealtvaatajaid oli ilmunud 12.000. Esimesel poolajal juhtisid prantslased nende tsentrforwardiks oleva inglase Bunyani poolt tehtud väravaga 1:0. Teise poolaja viimane veeranditund andis brasiillastele võidu, kuna see tuli küll siiski napp — 3:1.

Kuid 29. märtsil tuli brasiillastel vastu võtta kaotus. Võistlus oli neil F. C. Cette'i meeskonnaga, kes Prantsuse karika läinudaastane finalist. Juba viie minuti järele tegid prantslased värava, mis jäi võitluse ainukeseks. Mängus eneses olid brasiillased küll nii esimesel ja veel tugevamalt teisel poolajal ülekaalus, kuid väravat tasuta ei suutnud. Selle resultaadiga 1:0 omas F. C. Cette 10.000 pealtvaataja ees esimese võidu brasiillaste üle nende Euroopa turneel.

— DFC, Praaga, on seal võitnud Sparta 2:1 (0:1). Pealtvaatajaid 18.000.

Uruguailased

võistlesid 29. märtsil 8000 pealtvaataja ees Bordeaux's Stade Bordelais vastu ja võitsid 4:0. Poolajad 1:0 ja 3:0. Väravaid löid Petrone (2), Suffiotti ja Andrade.

Hollandi — Saksa 2:1 (1:0).

Hollandi — Saksa maavõistlus jalgpallis peeti 29. märtsil Amsterdamis. Pealtvaatajaid 30.000. Vahekohtunik oli Herren, Shveits.

Sakslaste mäng kannatas kolme asjaolu all: väravavaht Zölper oli väga nõrk; Saksa forvardid patustasid palju ofsaidimääruse vastu, kuna Hollandi tegi ühe kaitsja mängu, mille juures sakslased oma tähelepanematus juures alatihtis ofsaidis olid; lööke tehti sakslaste poolt räbalalt. Sakslased näitasid siiski küll kiiret ja leidlikku mängu, mis taktiliselt kõrgusel seis, kuid . . . väravate tegemine, see on kunst, mida sakslased ei oska. Hollandi forvardid olid löömises tuntavalt ees.

Poolaeg lõppes hollandlaste heaks 1:0, teisel poolel tõusis seis 2:0, kuna vähe enne lõppu tegid sakslased värava, nii et võistlus lõppes hollandlaste võiduks 2:1.

karikatraditsiooni ei suutnud pidada. Väga imestatud oldi, et kõik kolm väravat Cardiffi poolt löödi esimese 17-ne minuti jooksul — ja seda Roversi kaitse vastu, kes kuulub Inglise parimate hulka. Teisel poolel suutis Rovers ühe värava vastu teha ja võistlus lõppes Cardiffi heaks 3:1.

Karika favoriidiks on siiski Sheffield, kuigi võita võib kergelt ka Cardiff.

Millest

on tingitud mõne sportlase silmatorkav edu?

šokoladi järjekindlast tarvitamisest.

— Meisterjooksja misjonärina. Ray Buker, Ameerika meister miilis, kes Pariisi mängudest koju tulekul Joe Ray'd võitis, on oma jooksja karjääri lõpetanud ja läheb ühes oma vennaga misjonäriks Lõuna-Ameerikasse — Boliivia indiaanlaste juure. Ray Buker õppis seni usuteadust ja tõi selle kõrval oma fakulteedile arvulka rea võite. Pariisis oli Buker 1500 mtr-is viies. Lõbusa vahejuhtumisenä tähendavad ameeriklased, et uue misjonäri kohalejõudmise järele jooksusport Boliivia indiaanlaste seas kiirelt õitsele lõõvat . . .

Frigerio võitnud Plant'i.

New Yorgis 29. märtsil võistlesid 10 km. kälmises kaks ilmarekordimeest: olümpia-võitja itaallane Frigerio ja Ameerika meister Plant. Frigerio rebis end oma vastasest lahti 500 mt. järele. Kolme miili järele, mida Frigerio kattis 21.33,8, oli ta ameeriklasest 100 mt. ees. 5.000 mt. kattis itaallane 22.08,2. Plant katkestas väljapumbatuna seitsmendal kilomeetril. Frigerio aeg 10 kilomeetri kohta tuli 44 min. 38 sek., mis uus ilmarekord. Pealtvaatajad olid sarnases entusiasmis, et Frigeriot mööda New Yorgi tänavaid õlgadel kandsid. Sissetulek võistlusest oli 50.000 dollari (19 milj. m.) ümber.

Ugo Frigerio.

Osborne kõrgust hüpanud 2,0558 mt., mis uus ilmarekord.

Austin'is, Texases peetud võistlustel on Harold M. Osborne'il, Illinois Athletic Club, õnnestanud hüpata 2,0574 mt. Järelmõttimisel selgus, et lattu oli veidi vajunud ja kõrgust hinnati 2,0558 mt. Ameerika teadetest selgub, et Osborne püstitas oma saavutuse välisvõistlustel ja saavutus ametlikult kontroleeriti, nii et rekordi kinnitamiseks raskusi ei ole.

Senine ilmarekord seisis 1914. a. saadik E. Beeson'i, Olympia Club San Francisco, nimel. E. Beesoni saavutus oli 2,014, mida ta hüppas klubimatshil Kalifornia ülikooli vastu.

Rigoulot rebinud 122 kilo.

28. märtsil Amiens'is rebis Charles Rigoulot kahe käega 122 kilo, lüües sellega oma endist ilmarekordi sel alal, mis oli 120 kg. 500.

Spordiäri

Resev-Resel

Tallinn, Toompuiestee 19, telef. 20-19.

Soovitab oma valmistatud spordi ja võimlemise abinõusid.

O.-ü. „ESTO“

Pikk tänav 47 TALLINNAS Kõnetraat 10-02

Suurem spordiäri Eestis.

Soovitab spordiabinõusid kõigil aladel täielikumas väljavalikus ja tuntud headuses, spordikirjandust ja Eesti paremate sportlaste ülesvõtteid.

Pealinna meeskondade koosseisud algaval hooajal.

Jalgpallimeeste jürripäev on möödas ja meeskondade koosseisude kohta algaval hooajal on selgusele jõutud.

Meistermeeskonnal Spordil on käsitada järgmine koosseis:

Tipner

Javorski Teimann
Reinfeldt Rein Einman

Maurer Paal Gerasimov Üpraus Jürisson

Märgatav on Spordi edurivist kahe mehe puudumist. Peale surma läbi lahkunud Telli on Sport nõrgenenud Kihlefeldi ülemineku Nõmme Kaljusse. Edurivi juhtimine jääb nii noore Gerasimovi kätte. Poolkaitses hakkab jälle mängima Reinfeldt, kuna Klaos võistlemisest on loobunud. Paberil näib Spordi koosseisus ehk mõni nõrk punkt olevat, kuid Sport on seda oma kapten Reini juhtimisel alati osanud kaotada kõva treeningu läbi uute meeste tiheda liitmisega meeskonda.

Kalevi kapten Kaarmann mõtleb hooaega alata täpselt sama meeskonnaga, mis tal läinud aastal oli. See on järgmine:

Lass

Pihlak Liivar
Kajot Lello Kaarmann
Väli Rõks Ellmann Joll Brenner

Reservidest, kes õige tugevad, on nimetada Kallaste't, Paalbergi ja Maureri. Näib, et mõni neist tänavusest hooajast kindlalt esimeses klassis koha võib.

TJK näib oma meeskonna koosseisu pea täiesti kindlaks teinud olevat. See on M. Millerilt saadud andmetel järgmine:

Kürbis

A. Silber O. Silber
Aljas Ailik Sepp

Vinter E. Pöder Jürgenson Viikberg Kilmberg

Tugevndus on juure tulnud E. Pöderi ja Viikbergi näol, kes Spordi teisest klassist ületulekul pääsevad esimesesse klassi. E. Pöder oli TJK omaaegse tsentrforvardina seda juba varemalt. Kaitsjatepaariks jäävad TJK-l vennad Silberid. Liikusid küll kuulused Javorski üleminekust TJK-sse, mis aga tõeks ei osutunud.

TJK esimesteks reservideks on Janson ja Kokamägi.

Vastne 1. klassi meeskond Kalevipojad kavatses nende kapten Piperali teadmist mööda endid esitada järgmiselt:

Müller

R. Pöder Felitsius
Dampf Freiberg Römmer
Piperal Kipp Kull Lail Räästas

Värvavaht Müller on Kalevipoegadesse tulnud Nõmme Kaljust. Parempoolkaitsja on noor mängija Saksa reaalkoolist, kust Kalevipojad omale ammutanud reserve. Meeskond annab lootust sügiseks omada vastuvõetavat 1. klassi meeskonna lihvi.

— Romero Rojas, Tshiili raskekaalu poksija, võistles viimati kanaadlase Jack Renault'iga, kes kuulub Ameerika kõrgeklassi meeste hulka. Matshis oli üldiselt parem Renault.

Praaga Slavia kaotus Ungari meeskonnale.

FTC — Slavia 1:0 (1:0).

„E. Spordilehe“ Ungari kaastöoliselt.

Teatavasti kaotas Ungari suurema osa omast maast Trianon'i rahulepingu põhjal. Parema osa sellest said tšehhid endale (kulla-, söe jne. kaevandused). Sest ajast peale on tekkinud ungarlaste ja tšehhide vahel vaen, mis kohati õige teravaks on kujunenud. Tšehhidega katsuti igast kokkupuutumisest eemal hoida. Nüüd on aga kaks esimest sammu tehtud nende kahe rahva lepitamiseks. Need kohused on pidanud enda peale võtma sport. 25. märtsil mängis Budapesti FTC esimest korda peale Trianon'i rahulepingu sõlmimist Praagas sealse Slavia meeskonnaga. Võistluse võitis Slavia 6:0. Võistluse pidamisel ilmusid Ungari rahvuslistes ajalehtedes õige hukkamõistvad artiklid. Aga kas sport küsis sellest — ei. Ta tahab kaht vaenus olevat rahvast lähendada ja näidata, et sport üksteisest arusaamisele viib. 29. märtsil jätkas Slavia meeskond selle mõtte kasvatamist Budapestis 18.000 pealtvaataja juuresolekul. Meeskonnad ilmusid väljale järgmises koosseisus: FTC: Amsel — Takács I, Hungler I — Fuhrmann, Müller, Blum — Héger, Stecovits, Sándor, Kohút, Tóth. Slavia: Staplik — Seifert, Protiva — Plodr, Ple-ticha, Hlinak — Stapl, Soltys, Vanik, Silny, Kratochvil.

Esimesel 10 min. Slavia pealetungid, mis lõpevad korneriga või väravast möödaloogiga. 15 min. ümber võtab pealetungi FTC oma kätte ja näitab hiilgavat mängu võideldes tuule ja päikse ja Slavia vastu. 23. min. langeb võistluse esimene ja ühes sellega ka viimane värav. Stecovits saab palli, Protiva tahab teda takistada, kuid see ei õnnesta ja S. lööb 6 mt. pealt värava. Slavia püüab pealetungi enda kätte võtta, kuid see õnnestab tal ainult tükati.

Teisel poolajal on FTC kindel üleolek. Slavia pääseb harva oma värava alt ära. Hea on kaitses. Silma paistab oma mänguga Seifert.

Tihti on Slavia väravas kardetavaid momente, kuid siiski suudetakse väravate „õn-nistuse“ eest hoida.

FTC näitas sarnast mängu, mida temalt keegi ei oleks kunagi oodanud. Mehed panid kõik välja ja võis ütelda, et paremat ei oleks võinud soovida. See jõud, temperament ja võidutahtmine oleks nagu Slaviat vähe segadusesse viinud. FTC oli erandita hea. E. L.

— Viini Rapidi võistlusreis Poola, Daani, Rootsi ja Soome. Austria lehtede teatel võtab kontinendi kuulus Viini meeskond Rapid eeloleval suvel ette pikema võistlusreisi, millel ta peab 14 võistlust. Neist Poolas 5, Göteborgis 4, Malmös 2, Helsingis 1 ja Kopenhaagenis 2.

Graveerimise, emailleerimise ja kullasepa tööks

R. REKKOR

Tallinnas, Niiguliste tänn. 18 (hoovi peal) valmistab kõikidele spordi liitudele, ühingutele — rinnamärke, ohvitseridele kokarde ja irafarette.

Juhatused ja teated.

X, Narvas. Mis on rahvusmeeskonna kokkuseadmiseks valitud komisjon teinud jalgpallitreeneri palkamiseks?

— Treeneri palkamine kuulub jalgpalliliidu juhatusel kompetentsi. Kuuldavasti on ta pööranud Eesti välisesituste poole treeneri leidmiseks.

Kas on vastavad liidud midagi ette võtnud sportlaste ettevalmistamiseks 1928. a. olümpiaadi vastu?

— Ei ole.

Kas Klumberg jätkab veel eeloleval hooajal võistlemist. Kas Klumberg teeb ettevalmistusi ilmarekordi purustamiseks? Kui vana on ta kergejõustikku harjutama hakanud?

— Jätkab. Teeb. Meie teades 14-aastaselt.

Sportlane, Tartus. Palun Teilt maratoni jooksu kohta teateid. Nimelt olen mina mineval suvel 3 korda maratoni maa 42 km. 200 mtr. välja jooksnud, aegadeka 3 t. 20 m., teine kord 3 t. 18 m. ja kolmas kord 3 t. 10 m. Varem tegin eelharjutusi 10—25 km. maadel. Jooksuga tegin algust mineval suvel esimest korda. Minu kehakaal ja mõõdud on: raskus 76 kg., pikkus 179 sm., kael 40 sm., rind normaalselt 95 sm., täisingatult 102 sm., kõht 78 sm., reis 54 sm., sääremari 39 sm., säärel 23 sm., käsi- vars 33 sm., käeranne 31 sm., vanadus 20 aastat. Kas on need mõõdud ja tagajärjed selleks küllalt kohased, et maksab edasi treenerida, ja missugust treeningu viisi pean tarvitama, et eeloleval hooajal võiksin pikematel maadel võistelda?

— Meie arvates olete liiga massiivne nii pika maa jaoks kui maraton, soovime Teile omaltpoolt esmalt keskmajad jooksta ja sprintimisega kiirust omandada. Ülipikade maadega nii noores vanaduses ja puuduliku ettevalmistusega rikutakse ainult tervis ära. Ükski nii noor maratoni jooksa ei ole edu saavutanud. Maratoni peale minnakse harilikult alles siis üle, kui kiirus hakkab juba kaduma, kuid rea aastatega on keha ideaalselt vastupidavaks harjutatud. Näitena võime tuua H. Kolehmaist, Stenroosi ja Lossmani.

Kevadel soovime nüüd murdmaad tublilt harjutada ja siis sagedasti 800—1500 mtr. jooksta. Kas lugesite kirjutust Nurmi kohta E. Spordilehes nr. 9? Kui olete meie nõu järele toiminud, teatage siis suvel oma tagajärgedest. Ärge ahnitsege ka kohe tagajärgi, vaid püüdke omale laitmatu stiil arendada.

Eero, Tartus: Kui kahel viievõistlejal on võrdne arv punkte ja tahaks 10-võistluse tabeli järel punkte arvata — aga 200 mtr. jooksu ei ole 10-võistl. tabelis, mis siis teha?

200 mtr. jooksu punktid on toodud E. spordi kalendris nr. 5.

A. Klumbergi saavutus kümnevõistlustel oli (1923. a. Spordilehe järel) 8442.585 punkti vanade ehk 7797.870 punkti uue tabeli järel. Pariisi olümpiaadil oli aga Osborne'il 7711.375 punkti ja oli öeldud, et O. saavutus oli uus ilmarekord. Kuidas sellega on, Klumbergil peaks ilmarekord olema?

— Teie olete nähtavasti kõik tagajärjed tuulest võtnud, ükski ei vasta tõsioludele. Vaadake kord veel hoolega oma andmed järele, siis saate isegi aru, miks Klumbergil ilmarekordi ei ole.

E. Spordilehe maleosakond.

Tallinna Eesti Maleseltsi häälekandja.

Tegev toimetaja J. Türn.

Nr. 14 (20), 8. aprillil 1925. a.

Ringvaade.

Tallinn. Saksa maleseltsi 2 klassi turniir 15 osavõtjaga on lõppenud järgnevalt: 1. dr. Feodorov 10½ p., 2.—4. A. Vielhaack, dr. Knüpfer ja dr. Labbé 10 p., 5. dr. Rauch.

Kuresaar. Pühap. 22. märtsil peeti siin väikturniiri. Kohtade tulid: 1. Leon Favre, 2. dr. Graf, 3. Leo Laurentius, 4. M. Stakelberg, 5. J. Kadarik ja dr. Favre. Osavõtjaid 13.

Kuresaare meisterturniir on lõpul. Esimese ja teise koha võtjad on selgunud. Need on: Laurentius 16 p. ja dr. Graf 14½ p.

Berliini meistriks tuli 12 punktiga Sämisch.

New-York. Noore tõusva mehikolase Torre ja ameeriklase Kupchik'i vahel on 10-mänguline matsh käimas. Võitja saab 500 dollarit ja teda saadetakse Baden-Badeni turniirile. Peale 5. mängu oli kumbagi +1, -1, =3.

Mäng nr. 7.

Mängitud 30. oktoobril 1924. a. Tallinna turniiril.

Valge: J. Karukäpp.	Must: J. Türn.
1. e2—e4 c7—e5	29. Vd3—d5 Ke8—d7
2. Rg1—f3 Rb8—c6	30. Kg2—f3 Vc4—c5
3. d2—d4 e5 : d4	31. Vd5—d3 a6—a5
4. Rf3 : d4 Rg8—f6	32. b2—b4 a5 : b4
5. Rb1—c3 d7—d6	33. a3 : b4 Ve5—c4
6. Of1—c4 Oc8—d7	34. Vd1—c1 e7—e6?
7. a2—a3 g7—g6	35. Vc1—a1 Vc8—c7
8. f2—f3 Of8—g7	36. Va1—d1? 8) d6—d5
9. Oc1—e3 0—0	37. Vd1—c1 Kd7—e7
10. Rd4—e2 Va8—c8	38. Kf3—e3 d5—d4+
11. 0—0 a7—a6 1)	39. Re2 : d4 Og7 : d4+
12. f3—f4 R16—g4	40. Vd3 : d4 Vc4 : c3+
13. Ld1—d3 Rc6—a5	41. Vc1 : c3 Vc7 : c3+
14. Oc4—a2 Rg4 : e3	42. Ke3—d2 Vc3—a3
15. Ld3 : e3 Ra5—c4	43. Kd2—e2 Va3—a2+
16. Oa2 : c4 Vc8 : c4	44. Vd4—d2 Va2 : d2+
17. Kg1—h1 Vf8—e8 2)	45. Ke2 : d2 Ke7—d6
18. Va1—d1 Ld8—c8 3)	46. Kd2—d3 Kd6—d5
19. Le3—d3 4) Od7—g4 1)	47. g3—g4 f7—f6
20. Vd1—d2 Le8—c6 5)	48. h2—h3 h7—h6
21. Vf1—b1 Og4 : e2 6)	49. h3—h4 h6—h5
22. Rf3 : e2 Lc6 : e4 7)	50. f4—f5 e6 : f5
23. Ld3 : e4 Ve4 : e4	51. g4 : f5 g6 : f5
24. g2—g3 Ve8—c8	52. Kd3—e3 Kd5—e5
25. Kh1—g2 Ve4—c4	53. Ke3—f3 f5—f4
26. c2—c3 Kg8—f8	54. Kf3—e2 Ke5—e4
27. Vd2—d3 Kf8—e8	55. Ke2—f2 f4—f3
28. Vb1—d1 b7—b5	56. Kf2—e1 Ke4—e3

Valge annab alla.

Märkused:

- 1) Tähelepanu väärib ka: 11. ... Ra5 12. Oa2 Rc4 13. O : c4 V : c4 14. Ld3 Vc7! 15. O : a7 b6! 16. O : b6! V : c3! 17. O : d8 V : d3 18. O : e7 Ve2 19. O : f8 K : f8 20. Rc3 V : c2 ja valgel on parem seis.
- 2) Must mõtles siin rohkem kui pool tundi. f5 oli tähelepanuväärne: 18. e : f O : f5 19. Rg3 Od7 20. Rce2! ja kuigi on raske seis hinnata, musta seis näib parem olevat.
- 3) Kohe Og4 oli ka võimalik: 19. e5 Lc8 20. h3 O : e2 21. L : e2 ja musta seis on parem.
- 4) Kui 19. h3, siis b5.
- 5) Pareml oli 20. ... O : e2! 21. R : e2 O : b2 22. e5 d : e 23. Lb3 Od4 24. f : e O : e5 ja must seisab paremini.

Kui eeljooksus mõõdetakse iga võistleja aega ja määruste kohaselt langeb lõpujooksust välja võistleja, kel parem aeg teise eeljooksu võistlejast, kes lõpujooksu pääseb, kas võib siis ka parema ajaga sportlast lõpujooksu lasta?

— Ei või. Eeljooksudes ei ole aegadel tähtsust, vaid kohtadel.

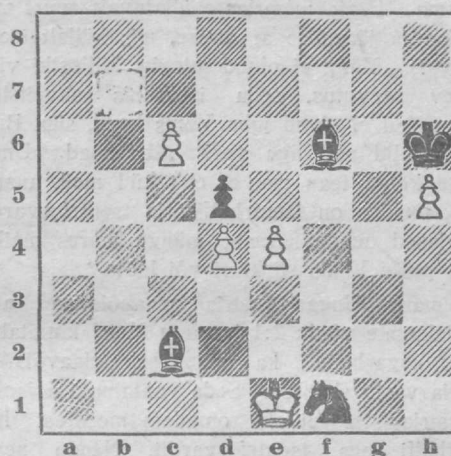
— Shoti rugby võitnud „Calcutta Cup'i“. Inglise, Iiri, Walesi ja Shoti vahelises rugbyvõistluses Calcutta karika peale seisid 21. märtsil lõpuvõistluses vastastikku Shoti ja Inglise. Pealtvaatajaid sel suurvõistlus Edinburgis oli 70.000. Shoti võitis napilt 14:11. Shoti võitis karika seega uuesti peale 13-aastast vaheaega.

- 6) Must oleks võinud ka oodata etturi võitmisega, kuid muid häid käike ta ei leidnud.
- 7) V : e4 oli vist parem.
- 8) Valge kaotab käigu. Va3 oli kõige parem

Ülesanne nr. 18.

Troiziki.

Must: Kh6; Oc2; f6; Rf1, Ed5 (5).

Valge: Ke1; Ec6; d4; e4, h5 (5).

Viik.

„Ka suur ainele ülekaal ei suuda võitu koju tuua,“ tahab autor ütelda selle peenemaiselise ülesandega.

Lahendused.

Ülesanne nr. 14. — 1. Vh3—h6 ja kui selle peale must: I Rc3—d5, II Rc3—e4, III Oc4—d3, IV Vf2—f1, V Vf2—h2, VI g5—g4 või VII mõni muu käik, siis valge 2. käiguna ülesvalt: I Rg6+, II L:e4, III L:e6, IV V:h7+, V Vg6, VI Lh5, VII Vf6.

See ülesanne krooniti Rootsi ülesannete võistluse 1. auhinnaga. See on üks nendest haruldastest ülesannetest, mille vastu huvi ei tohi puududa ainult lahendajal, vaid teatud mõttes ka praktilisel mängijal. Piiratud käikudega ülesannete ala on teatavasti malekunsti eriosa, mis praktilise mänguga väga lahtises ühenduses seisab. Siin ei püüta võita, vaid ainult vastaskuningat surmata ettekirjutatud käikude arvuga. — Kui aga selle ülesande seis praktilise mängija seisukohalt vaadelda, siis nähakse nagu kalduks mäng valge kaotuseks. Pääse-ja võidutee seisab siin vastaskuninga surmases.

Lahendusvõistlus.

Ülesande nr. 14 lahendamise juures on lahendajad võistlustingimustest (p. 5) kõrvale kaldunud, näidates kas ainult 1. valge käigu või arvestades vähem kui 7 olevaist teisenditest 2. valgel käigul. Siiski on 1. valge käigu ülesleidmine 1 punktiga hinnatud.

Kirjavastused.

R. K., Tartu. Ülesanne nr. 1 ei lahendu 1. ... Ld1 pärast. Lõpumäng nr. 1 läheks, Teil tuleb aga pikemalt tõestada võitu variandis 1. Oc4 L : c4 2. Rd6+.

— 9. Innavõistlus rugby Paris—London peeti 29. märtsil Kolombi staadionis. Võistlus andis Pariisi võidu 28 : 18. Pealtvaatajaid 15.000.

— 5. rugbyvõistlus Inglise ja Prantsuse sõjaväe meeskondade vahel peeti 28. märtsil Londoni lähedal kuulsal Twickenhami väljal ja lõppes 9:9. Varemast neljast võistlusest on kumbki võitnud 2, nii et viies võistlus senist tasakaalu ei ole rikkunud.

— Maailma esivõistlused raskejõustikus kavatseb korraldada Austria tänavu sügisel Viinis ühenduses suure sügismessiga. Lubade saamiseks on pööratud rahvusvahelise maadlus- ja tõsteliidu poole.

Jalgpalli maavõistluste järele.

Kumbad paremad?

Kas ungarlased või austria lased?

Jalgpallis valitseb Austria ja Ungari vahel eriti terav konkurents. Austria võitis Shveitsi 2:0 ja arvas seda ülihästi olevat tehtud, kuid Ungari trumpas selle uskumatult üle, lüües shveitslasi 5:0. Austria jalgpallikindral Hugo Meisl, kes ungarlaste võitlust shveitslaste vastu nägemata ei võinud olla, sõitis Budapesti matshi pealtvaatama. Peale ungarlaste üllatavalt suurt võitu avaldas ta järgmise arvamise, mis küllalt iseloomustav: „Mäng ei olnud mingist külliestki väljapaistev saavutus, seda iseäranis shveitslaste poolt. Nad ei olnud juba Viinis head, siin, Budapestis, olid nad aga veel räbalamad. Ungari mängu kohta tean ma, et ehk küll meil, austria lastel, puudus on tsentralfist ja tsentrforvardist, ungarlased nende sarnase mängu juures maikuu võidu peale Viinis siiski ei või loota.“

Viimane Ungari-Austria maavõistlus andis austria lastele võidu 2:1 ja nagu Meisl kinnitab, ei oleval ungarlastel ka järgmisel maavõistlusel Austria vastu shansse. Seda vaatamata asjaolule, et austria lastel ei ole omadest meestest head tsentralfi ega tsentrforvardit. Nende senine väljapaistev tsentralf Brandstetter, Rapid, on vananenud, kuna uut asemele ei ole tulnud. Sama häda on ka tsentrforvardiga. Viini täiesti head tsentrforvardid on Schaffer, Amateure; Kalman Konrad, Vienna ja Kozeluh, WAC; kuid neist on esimene ja teine ungarlased, kolmas aga tšeh. Selle tõttu on austria lased oma rahvusmeeskonnas pidanud leppima väikseksvulise Simmeringi tsentri Horvath'iga. Kõige peale vaatamata tahavad austria lased aga lüüa ungarlasi, kel on kuulus tsentrforvard Orth, ta kõrval Molnar, Jenny, Talkacs ja kaitses võimsad vennad Fogl'id. Muidugi ei saa ungarlased seda Meisli arvamist austria laste paremuse kohta omalt poolt õigeaks pidada.

De Vecchi prantslastest.

Renzo de Vecchi, Itaalia jalgpalli rahvusmeeskonna kapten, kes oma meeskonnas kaasa teinud kolmed olümpia mängud, avaldas peale Prantsuse võitmist 7:0 peetud banketil mängu kohta järgmist: „Meie meeskond mängis hästi esimesel veerandtunnil ja suuremal osal teisest poolajast. Uued mängijad pidasid proovi väga hästi välja. Kuid ei või aga unustada, et neil sugugi suur vastane ees ei olnud.“ Ja seda tuli prantslastel pealt kuulata!

— **Dr. B. von Kehrling**, Ungari kuulus tennismeister, on Saksa siseesivõistlustel Bremenis Spiessi käest 6:1, 4:6, 6:2, 2:6, 12:10 lüüa saanud.

— **Manuel Alonso**, Ameerikas viibiv Hispaania tennismeister, on löönud Floriidis hiljuti olümpia võitjat Vincent Richardsi 6:4, 6:0, 6:3.

— **Liuväljade kestvuse kohta** meil on tuua, et Kalevi liuvälja hooaja kestvusrekord oli 1916. a., mil liuväli oli avatud 104 päeva. 1920. a. loodeti uut rekordi, kuid jää lubas välja lahti pidada 102 päeva, nii et rekordist puudu jäi. Tänavu sai välja avada äärmiselt napi külma tõttu ainult 26 päeva, kuna sellegi juures oli räbal jää. Harilikku talve juures kestab liuvälja hooaeg 70—80 päeva.

— **Davose liuvälja kestvusrekord.** Kuna meil tänavu äärmiselt kasiin talli oli, kestis see mujal suure ja pika kestvusega külma juures. Kuulus Shveitsi Davose jääväli oli sõiduks avatud tervelt 125 päeva, mis rekordiline. Jääväli avati 17. nov. ja suluti alles 24. märtsil. Senine rekord püsis 1919. aastast 119 päevaga.

Vahekohtuniku ameti hädaohtlikkus Itaalias.

Itaalias on viimasel ajal eriti tihti ette võetud kallaletunge jalgpalli vahekohtunikude peale. Sagedasti tungitakse pealtvaatajate ruumist vahekohtunikute kallale juba võistluse ajal. Enese ja mängu korraldajate kaitsmiseks on Itaalia vahekohtunikud liidule ettepaneku teinud, et kõigi 1. ja 2. klassi seltside väljade ümber tõmmataks traataed, mis ära hoiaks võistluse takistamise pealtvaatajate poolt. Edasi on juhtnõore antud, et seltsidel, kelle väljal võistlus peetakse, tuleb kaitseda külalismseskonda ja vahekohtunikku. Vahekohtunikute ettepanek traataedade kohta võeti liidu poolt vastu ja 15. aprilliks peavad väljade piiri ja pealtvaatajateruumi vahel 2 meetri kõrgused traataiad valmis olema. Sagedasti on tulnud ette juhtumisi, kus külalismseskond ja vahekohtunik mängu lõpul otsekohe peab „sitket tegema“. Tagaetukena põgenevad nad harilikult raudteejaama, kus karabiinereid (Itaalia politsei) kaitses all kiirrongi ootavad. Tihti kujuneb see ootamine jalgpallihulludest piiratud ruumis õige närve pingutavaks.

— **Arne Borg** on Detroit'is püstitanud uue ilmarekordi 400 yardi ujumises ajaga 4.34.2.

— **Ethel Mac Garry** on Miamis ujunud 880 yardi 13.12, kuna senine ilmarekord oli 13.19. Teisest Ameerika naisujujatest seadis Fayette Smith, kes ainult poolaastat treenerinud, ilmarekordi 150 yardis 1.49.8 senise 1.53 asemele.

— **Sybill Bauer**, Ameerika ujumise naismeister, on Floriidas auto alla jäänud. Saadud vigastused ei luba tal pikemat aega startida.

— **Belgia-Prantsuse naismaavõistlus maahockeys**, mis peeti Lille'is, andis Belgia naistele suure võidu 6:0. Prantslannadel ei ole maahockeys seega rohkem edu kui nende meestel jalgpallis.

— **Helsingi Maleva** on Helsingis korraldanud omavahelise murdmaajooksu. Võistlusmaa pikkus oli 10 kilomeetrit. Võitjaks tuli Arnold Fatal ajaga 44.04.2. Võitja on 19-a. vanune. Teine oli Arvid Kallias 55 min., kolmas Väino Kraavik.

— **Murdmaajooksu võistlus Pariisi provintsi vastu** andis provintsi võidu 122 punktiga Pariisi 178 vastu. 10 km. pikkusel võistlusmaal oli esimene Guillemot, provintsi, 29.50, teine Marchal, Pariisi, 30.12.

— **Ping-pongi maavõistlus Ungari ja Austria vahel**, mis peeti 29. märtsil Budapestis, tõi Ungarile võidu punktide vahekorraga 11:5.

— **Alati sportlane.** Tantsul: „Mu härra, Teie astusite mulle jala peale!“ — „Palun vabandust, mu preili, see ei olnud sugugi tahteline foul!“ —

Kiri toimetusele.

Austatud E. Spordilehe toimetus, Tallinnas.

Teie lehes nr. 7 ilmunud Mõisaküla „Sportlase“ artikli peale on Mõisaküla vabatahtlise tuleõrjujate seltsi spordiosakonna juhatus kohustatud paluma avaldada järgmist:

„Sportlase“ artiklile, millest raske midagi välja lugeda, tekib vöörastust ja arusaamatust osakonna liigete hulgas.

Et jutt oli osakonna (meie harvendus) vöörastusest spordist arusaamisest, siis võttis juhatus, kui liikmeskonna esitaja, asja uurimisele, millest selgus, et keegi liigetest väljajätkumises midagi ei tea. Samuti ei ütle osakonna liikmed keegi omavahel ega ka vööraste seltside liigetena vaenujalal asuvat. Sama konstateerivad isiklikus jutuaJamises ka viimased. Juhatus leidis „Sportlase“ kirjutuse põhjendamatu olevat.

Ei saa salata, et osakonnal, kui algajal seltsil, on omal organiseerimistööl väikseid liikmete vahelisi hõõrumisi ette tulnud, kuid sellestki oleks veel illeearne järeldada mingisugust osakonna vaadet — nagu „Sportlase“ artiklis seda näha.

On püütud alati üldist asja edustada, ning kui ehk tõesti osakonna liikmetest keegi, kes tunneb enese korraldavast tööst eemaldatud olevat, oma isiklikku haiglast pahameelt muul teel ei oska avaldada, kui mõtteta kirjatükke sepitsemisega — siis on meil kahju, kui keegi niisugust kirjutust tõsiselt võtab.

Osakond sirutab oma käe igale tõsisele sportlasele ja loodab ühtlasi, et edaspidi enam mingisugusest isiklisest hõõrumisest juttu ei võiks olla.

Kõge austusega

M. V. T. S. spordiosakonna juhatus.

Toim. märkus: Meie arvates ei ole „Sportlane“ püüdnud siiski „mõttetuid kirjatükke sepitseada“, vaid on huvi tunnud, et tõeliselt sportline vahekorrd sportlaste vahel Mõisakülas luuakse. Kui nüüd osakond oma käe sirutab igale tõsisele sportlasele ja tulevikus isiklistest hõõrumistest püüab hoida, on „Sportlase“ kirjutus oma eesmärgi saavutanud.

Esimese järgu vöörastemajad Tallinnas

„Kuld Lõvi“ | „Peterburg“
Harju tän. nr. 40 | Rataskaevu t. nr. 7
Kõnetr. 3-36 ja 18-40 | Kõnetr. 244.

Numbritoad ainult reisijatele
Hinnad 300—1000 mk.

SUUR LADU

kirjutusmaterjali- ja kantseleitarbeasju

PHILIPP SCHAEFER

Tallinn, Harju tän. 21 — Kõnetr. 12-12.

Ainumüük Eestis:

„UNDERWOOD“ kirjutusmasinad
„DALTON“ }
„LIPSIA“ } arve-
„HANNOVERA“ } masinad
„MERIVAARA“ Soome tulekindlad rahakapid
„MONAX“ paljundamisaparaadid.

Spordiseltsidele, sportlastele, raamatukogudele ja koolidele!

E. Spordilehe 1924. a. aastakäik kahes köites

on piiratud arvul saadaval.
Kumbagi köite — 1. ja 2. poolaasta hind 350 m.

Tellimistega pöörata otsekohe talituse, Tallinn, Gonsiori t. 4.